

SHELLS door Andreas Feininger en William K. Emerson.

32 x 26; 295 bladzijden; 238 afbeeldingen, waarvan 32 kleurplaten.

Thames and Hudson, Londen. 1972. £ 7.50.

Dit boek valt vooral op door het sublieme fotowerk, vervaardigd door A. Feininger. De begeleidende tekst is van dr. Emerson. Het boek bevat 175 foto's van schelpen in een kwaliteit, die men zelden tegenkomt. Schelpen in hun geheel, maar ook talrijke detailopnamen. In de begeleidende tekst wordt het een en ander verteld over onder meer de bouw en de kleur van schelpen. De laatste 50 bladzijden van het boek zijn gewijd aan de verschillende families der Mollusca, maar van elke familie wordt soms slechts één soms ook worden meer bekende soorten kort besproken. Van deze besproken soorten zijn de meeste in zwart-wit afgebeeld, maar deze afbeeldingen halen niet bij de foto's van het eerste deel. Bovendien is dit maar een greep uit de vele over de gehele wereld voorkomende schelpdieren, zodat het uit een oogpunt van determinatie nauwelijks betekenis heeft. Dit tweede deel is eigenlijk een systematische verwerking van hetgeen in het eerste, het belangrijkste deel, als foto-object heeft gediend. U moet dit groot formaat boek dan ook in eerste plaats als een plaatwerk beschouwen, maar dan wel een van de mooiste ooit verschenen. De fotograaf staat dan ook terecht op het boek als eerste vermeld.

W. F.

KINGDOM OF THE SHELL door R. Tucker Abbott.

28½ x 22 cm; 256 bladzijden; meer dan 250 afbeeldingen in kleur en zwart-wit.

The Hamlyn Publ. Group Ltd., Londen. 1973. f 44.60.

Een boek, waarin in wat beknopte vorm een beschrijving wordt gegeven over van alles en nog wat, dat met mollusken te maken heeft. Het is echter zeer bepaald geen determinatiewerk. Een greep uit de inhoud: hoe schelpdieren leven, schelpen verzamelen, schelpen door de eeuwen heen, het hedendaagse gebruik van schelpen. Alle onderwerpen zijn rijk en fraai geïllustreerd. Het geheel is voorzien van een literatuurlijst. Een fraai boek, dat de moeite van het bezitten waard is.

W. F.

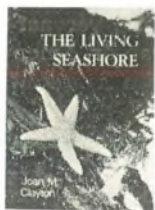
ZEEHONDEN LANGS DE NEDERLANDSE KUST door J. L. van Haaften

21 x 16½ cm; 36 bladzijden; rijkelijk geïllustreerd (zwart-wit).

No. 101 van de Wetenschappelijke Mededelingen van de K.N.N.V.

Franco toezending na ontvangst van f 4,50 op postrekening 13028 ten name van het Bureau van de K.N.N.V. te Hoogwoud onder vermelding van wat wordt verlangd. Dit boekje uit een serie, die nauwelijks nog behoeft te worden geïntroduceerd, bespreekt een drietal soorten. Het grootste deel is gewijd aan de gewone zeehond, *Phoca vitulina* L. Behalve aan de beschrijving van het dier en zijn leefwijze is ook

ruimschoots aandacht besteed aan de achteruitgang van de populatie, zoals in de Waddenzee van 1200 in 1969 tot nog net geen 500 in september 1973. Verder worden nog besproken de aan onze kust langstreckende grijze zeehond, *Halichourus grypus* (Fabricius) en een meer zeldzame verschijning, de stink- of kegelrob, *Phoca hispida*. Een alleszins aanbevelenswaardig boekje. W. F.

THE LIVING SEASHORE door Joan M. Clayton.

22½ x 16 cm; 204 pagina's; 16 kleur- en 16 zwart-wit platen, vele tekeningen.

Frederik Warne & Co. Ltd., Londen. £ 6.00. Geb.

Over het littoraal waar malacologen en zeeaquarianers vele uren tijdens het veldwerk plegen door te brengen, handelt dit boek, dat met zijn rijke illustrering een goede gids kan zijn. Het is niet direct een determinatiewerk, waarin vele diersoorten opgesomd worden, maar veel meer een boek waarin informatie wordt gegeven omtrent het totale milieu met zijn specifieke flora en fauna.

Binnen het littoraal kunnen we verschillende specifieke milieus onderscheiden, die allemaal in het eerste deel van het boek behandeld worden. B.v. dierenwereld van de zandkust, van de slikken, van de rotskust. Ook aan de wereld van de wieren wordt veel aandacht geschonken. In het tweede deel passeren alle phyla de revue, waarbij de schrijver vele belangrijke gegevens verstrekt over onderwerpen als locomotie, ademhaling, voortplanting, voeding, regeneratie, groei.

Hiervan een hoeveelheid kennis bezitten, kan onze excursies alleen maar boeiender maken en meer inhoud geven. Dit boek kan hierbij een zeer goede dienst bewijzen.

B. E.

THE SHELL 500 MILLION YEARS OF INSPIRED DESIGN

door Hugh & Marguerite Stix

17 x 24 cm, 135 foto's in kleur en zwart/wit.

\$ 6.95. Harry N. Abrams Inc. New York

In 1969 verscheen bij de zelfde uitgever dit boek onder de zelfde titel, maar dan in een grote luxe opmaak. Prijs toen f 72,—, nu meer dan f 100,—. Dit boek werd besproken in 1969, Literatuur, bladzijde 28.

Van deze prachtige uitgave ligt nu een junior uitgave voor ons, die zeker in druk en illustraties niet onder doet voor de grote broer.

Een boekje met 135 prachtige kleuren en zwart/wit foto's, juweeltjes van fotokunst, vullen dit smaakvolle shell-kijk boek. Een determineerboek wil het niet pretenderen te zijn, doch het is wel een ode aan de schoonheid van de schelp. Zeer fascinerend zijn bepaalde detailopnamen van schelpen. De tekst is summier en is een soort wandeling door vele eeuwen heen, waarbij telkens op die momenten wordt stilgestaan, waar de relatie tussen schelpen en de mens zeer duidelijk naar voren treedt.

Een fraai boek, een pracht bezit.

B.E.

BRITISH ASCIDIANS door R. H. MILLAR

14 x 21½ cm, 92 pag. 60 zwart/wit tekeningen.

Academic Press, Londen en New York. 1970. £ 1.10.

Nummer 1 in een serie van handige boekjes, die elk een afgerond onderwerp behandelen. De reden waarom het eerste deeltje gewijd is aan de Britse manteldieren of zakpijpen, zou kunnen zijn dat deze dieren, waarmee men nu niet iedere dag geconfronteerd wordt, de hoogst ontwikkelde lagere dieren zijn en de schakel vormen naar de gewervelde dieren.

Vastgehecht aan scheepswanden, rotsen en vaak aangetroffen onder stenen en in spelonken vanaf het littoraal, vallen zij soms op door hun fraaie kleuren. Het is erg prettig, dat er nu een handig boekje verschenen is — compleet met determinatietabellen, soortbeschrijvingen alsmede biologische en ecologische bijzonderheden —, dat de aandacht vestigt op deze door vele natuurliefhebbers wat vergeten groep. Onbekend maakt onbemind, maar ze zijn het bestuderen waard. Het boekje kan daarbij te pas komen.

B.E.

BRITISH PROSOBRANCHS door ALASTAIR GRAHAM

14 x 21½ cm, 112 pag. 119 zwart/wit tekeningen.

Academic Press, Londen en New York. 1971. £ 1.30.

Nummer 2 in de serie. Het boekje omvat niet een taxonomisch afgeronde groep, maar omvat naast de Prosobranchia — gekenmerkt door het bezit van een operculum — ook Opisthobranchia, die een operculum dragen.

Men zou zich kunnen afvragen, waarom de schrijver niet gewoon de systematische indeling van de mollusken heeft gevolgd. Juist waar meerdere boekjes over mollusca te verwachten zijn, zou met een systematische behandeling een fraai compleet geheel kunnen groeien. Dit is dus niet het geval of de bedoeling geweest.

Het boekje valt in 3 delen uiteen, alle drie begeleid door een determinatietabel: één voor weekdieren van een duidelijk zeemilieu, een tweede voor vertegenwoordigers uit het zoete water en tenslotte één voor een kleine groep landslakken. Elke soort krijgt een summiere beschrijving van enkele belangrijke kenmerken mee.

De tekeningen zijn duidelijk, hetgeen het determineren zal vereenvoudigen.

B.E.

BRITISH MARINE ISOPODS door E. NAYLOR

14 x 21½ cm, 86 pag. 24 zwart/wit tekeningen.

Academic Press, Londen en New York. 1972. £ 1.00.

Evenals de vorige boekjes werd ook dit boekje door een specialist op dit terrein geschreven. Dit maakt zulke boekjes betrouwbaar en daardoor goed bruikbaar

tijdens het veldwerk. Ik denk hierbij speciaal aan zeeaquarianers en andere algemeen zeebiologische geïnteresseerde littoraalbezoekers. Zij immers komen tijdens het veldwerk met vele verschillende diergroepen in aanraking. Ook met de in dit boekje behandelde Isopoda of Pissebedden. De schrijver bepaalt zich tot die soorten welke in het littoraal leven, alhoewel ook enkele aan de orde komen uit het supralittoraal en het sublittoraal, dat bij extreem laagwater droog valt. Ook in dit boekje werden weer determinatietabellen, goede tekeningen en duidelijke beschrijvingen opgenomen. Een literatuurlijst besluit het boekje. Mogen nog vele van deze handige boekjes volgen. B.E.

THE GREAT BARRIER REEF door ISOBEL BENNETT

25½ x 31½ cm. 183 pag. Vele zwart/wit en kleurenfoto's.
Frederick Warne & Co. Ltd. Londen, 1973. £ 5.95.

Het Groot-Barriere-Rif van meer dan 2000 km lengte, de kust van West-Australië omzomend, is voor velen van ons een magisch begrip, een stille droom het eens te kunnen bezoeken, een bijna onbereikbaar paradijs, alhoewel het moderne luchtverkeer en de steeds aantrekkelijker wordende vliegtarieven op de charterlijnen, het misschien nog wel eens tot de bereikbaarheden zullen maken.

Voorshands zullen wij van de immense uitgestrektheid en de adembenemende fauna en flora van dit wereldberoemde rif slechts kennis kunnen nemen door dit prachtige boek van een begaafde schrijfster-fotografe-biologe. Deze drie-eenheid schiep dit prachtige fotoboek met wetenschappelijk verantwoorde tekst. Volgens de uitgever het eerste boek over het Groot-Barriere-Rif in dit genre.

Het is onbegonnen om de inhoud van dit boek hoofdstuk voor hoofdstuk te belichten. De vele foto's van landschappen, kustvormen, rifbouw, koraalsoorten, kleurige rifvissen, de rifbelagende doornenkroon en vele andere kleurrijke stekelhuidigen, de schelpen, zij doen je popelen op je stoel om je koffer te pakken. De schrijfster is een vrouw van het veld. Zij nam aan verschillende expedities deel, zwierf langs vele kusten en is terzake kundig. Dit alles maakt dit boek tot een prachtig geheel. B.E.

SHELLS AND SHELL COLLECTING door PETER DANCE

22 x 29½ cm. 128 pag. Vele zwart/wit en kleurenfoto's.
Hamlyn, Londen, New York. £ 1.75.

Reeds vaker hebben wij de loftrumpet gestoken voor fraaie plaatwerken over schelpen, waarin de schrijver van liefde en bewondering voor deze prachtige creaties getuigt. Peter Dance is een schrijver, die ook in zijn andere publicaties op indringende en boeiende wijze over schelpen weet te vertellen. Historische wetenswaardigheden weet hij in vele van zijn boeken — en ook hier weer — te vermengen met de belangstelling, die heden ten dage zo sterk groeiende is.